

na místního starostu) byl již skončen, když zažalované jednání obžalovaného počalo, a ano další odůvodnění rozsudku, že byl starosta V. ve všeobecném výkonu svého úřadu, nestačí; přestal-li V. jakožto starosta konati svůj úřední úkon, přestala tím jakákoliv jeho úřední činnost a V. byl proti obžalovanému právě tak neúřední osobou, jako obžalovaný proti němu. Námitce nelze přisvědčiti. Skutkové podstaty zločinu podle § 81 tr. zák. i přestupku podle § 312 tr. zák. předpokládají ovšem, že veřejný činitel vykonává v čase, kdy se mu pachatel zprotivil, pokud se týče ho urazil, svůj úřad nebo svou službu. Pro zločin podle § 81 tr. zák. je dalším předpokladem, že tu byl konkrétní úkon spadající pod povšechný pojem výkonu veřejného úřadu (veřejné služby), an předmětem zlého úmyslu § 81 tr. zák., zmařiti výkon úřadu neb služby, může býti jen individuálně vyhrocený zákrok veřejného činitele, směřující k určitému úkolu podle rozsahu úřadu (služby) mu náležejícímu, avšak pro skutkovou podstatu § 312 tr. zák., který nechrání, jako § 81 tr. zák., nerušenost konkrétních výkonů veřejných úřadů a služeb, nýbrž povšechně vážnost veřejných činitelů, takového vztahu přítomnosti veřejného činitele na místě činu k určitým zákrokům, spadajícím do oboru jeho úřadu (služby), zapotřebí není; stačí, byl-li na místě urážky přítomen z důvodu svého úřadu (služby) a za účelem jeho (jejího) výkonu (srovnej rozhodnutí čís. 3626 Sb. n. s.). Tomu tak jest i ohledně pobytu obecního starosty v kanceláři obecního úřadu, an starosta nemá jinde po ruce pomůcek, jichž jest mu třeba k vyřízení určitých věcí, nanejmé k podání písemných zpráv nadřízeným a jiným úřadům, a ana musí býti určena a obyvatelstvu známa místnost, do které se mohou (jak to učinil i obžalovaný) strany v určené nebo v obvyklé době dostaviti, by přednesly starostovi své žádosti a vyžádaly si jeho rozhodnutí. Koná-li pak obecní starosta svůj úřad již přítomností v místnosti obecního úřadu, do které vešel k vůli vyřízení některé věci dosud nevyřízené, nepozbývá zvláštní ochrany § 312 tr. zák. ani tím, že přerušil vyřízení této věci, by vyslechl a rozhodl žádost strany, dostavivší se k němu jako k obecnímu starostovi, ani tím, že se bránil proti nepřístojnému chování se této strany způsobem, který by jinak neměl nic společného s výkonem služby obecního starosty. Proto nelze shledati právní omyl v tom, že rozsudek předpokládá, že svědek V. byl, ačkoliv byl již skončen jeho úřední výkon, k němuž dala podnět žádost obžalovaným mu přednesená, ve všeobecném výkonu svého úřadu, pobýváje v úřední místnosti k vůli vyřízení některé věci pro okresní úřad.

Čís. 4139.

Zákaz § 32 čís. 123/1920 trvá po celý den volební, nikoliv jen po dobu volebního úkonu.

(Rozh. ze dne 14. dubna 1931, Zm I 419/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 7. dubna 1930, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle §§ 32, 58 I. čís. 7 zákona čís. 123/1920 Sb. z. a n.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost jest bezdůvodná, pokud, doličujíc důvod zmatečnosti podle § 281 čís. 9 a) tr. ř., vykládá pojem »dne volby« v § 32 zák. čís. 123/1920 Sb. z. a n. obmezeně tak, že je tím míněna jen část volebního dne před volbami a po dobu trvání volebního úkonu. Toto ustanovení zákona zakazuje prodávati, čepovati nebo podávati nápoje obsahující alkohol v den před volbou a v den volby úplně, bez jakéhokoliv obmezení. Poněvadž pak ani § 58 I. čís. 7, obsahující ustanovení trestní, takové obmezení nemá, nelze je hledati ani v domnělém záměru zákonodárcově, stěžovatelem předpokládaném. Právě z toho, že tam, kde zákonodárce chtěl tento zákaz obmeziti na určitou část volebního dne, výslovně to v zákoně vyjádřil (srov. § 31 zák. čís. 126/1927 Sb. z. a n. o volbách zemských a okresních zastupitelstev), jest dovoditi, že při zákonu o volbách do Národního shromáždění obmezující, stěžovatelem předpokládaný záměr neměl, a nedá se z doslovu zákona vyčísti, jak zmateční stížnost míní. Jiný právní výklad tohoto trestního ustanovení, z něhož snad stěžovatel buď sám, nebo uveden v omyl různými kolujícími názory a zprávami, vycházel, nemůže ho jakožto právní omyl podle §§ 3 a 233 tr. zák. zodpovědnosti zprostiti, i kdyby byl ve shodě s výkladem většiny obecnstva. Jest proto bezvýznamné, kdy byly volby v T. skončeny a kdy potom obžalovaný pivo prodával. Právem tedy rozsudek tyto okolnosti nezjišťoval, ač zmateční stížnost z nich jakoby ze zjištěných vychází.

Čís. 4140.

I když porotci mají možnost vzítí zřetel na okolnosti trestnost vylučující již při zodpovídání hlavní otázky, musí jim býti přece ve smyslu § 319 tr. ř. poskytnuta neomezená možnost, by po případném přisvědčení k otázce viny v hlavní otázce samostatně uvažovali o těch v řízení na jevo vyšlých okolnostech, jimiž by mohl býti naplněn důvod trestnost vylučující.

I kdyby takové okolnosti vycházely jen z tvrzení obžalovaného, náleží přece jen porotcům posouditi věrohodnost jeho zodpovídání se ve srovnání s jinými, tomu snad odporujícími výsledky řízení.

Subjektivní skutková podstata zločinu podle § 125 tr. zák. předpokládá vědomí pachatelovo o stavu neschopnosti k odporu zneužitě osoby před a při souloži; nestačí, uvědomil-li si pachatel tento stav až po souloži.

Pokud jde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyla-li k hlavní otázce na zločin násilného smilstva podle § 125 tr. zák. dána dodatková otázka, zda nebyl obžalovaný v takovém omylu (ohledně zneužití ve stavu neschopnosti k odporu pro opilost), pro který nelze spatřovati v jeho činu zločin (§ 2 e) tr. zák.).

(Rozh. ze dne 15. dubna 1931, Zm II 49/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po neveřejném ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku porotního